

Varför lägger distriktsstyrelsen fram ett förslag med en roterande gemensam topp?

Det finns ett antal anledningar till distriktsstyrelsens förslag. Till att börja med så är det distriktsstyrelsen som är övergripande ansvarig för landstings/regionslistan samt riksdagslistan i distriktet, tidigare har man låtit landstingsvalkretsarna själva sköta detta och det har inneburit 6 nomineringskommittéer, med 6 individuella ansvarsområden som är helt inriktade på deras lokala lista och indelning. Detta har gjort att resultatet ofta blivit liknande. Representativiteten i form av kön, etnicitet och vilka frågor som diskuteras har ofta varit snarlika.

Som en sista medskick till distriktsstyrelsens arbete med nomineringsprocessen gav valutvärderingsgruppen distriktsstyrelsen i uppdrag att hitta nya sätt att skapa en distriktsgemensam valprocess.

Vilka ser distriktsstyrelsen som de största vinsterna med förslaget?

Riks:

Vi ser en stor vinst i att ha Annie som topp på vår riksdagslista. Valet 2014 upplevde många personer att hon efterfrågades på riksdagslista men eftersom hon inte fanns där gick rösten till andra partier. Med Annies framgång så kommer partiet få många röster och då är det inte smart att undvika henne på distriktets riksdagslista.

Landsting:

Dels ser vi ett behov att kunna hitta individer med olika bakgrund, intressen och kön. Distriktet vill under detta val arbeta mer med att basera våra material och kampanjer mot de målgrupper som tas fram av partiet och då är det av vikt att ha individer med olika intressefrågor som står som toppkandidater. Våra väljare måste kunna identifiera sig med oss, det är en av de största möjligheterna vi har med detta alternativ.

Dessutom är det ett signalvärde i att ha en gemensam topp för hela distriktet, där vi alla ställer upp på dessa kandidater i alla landstingsvalkretsar. Vi vill dessutom ta ett större ansvar för toppkandidaterna och deras kampanj. Hitta fler sätt för dessa att nå ut, hitta målgrupper för just deras kampanjer och sakfrågor som intresserar väljarna.

Tittar man på risken att tappa röster för att personer hamnar längre ner på en lista så tror vi att denna är minimal, oavsett om du finns på andra eller 12 plats så är vi övertygade om att alla medlemmar kan få röster på sig som en god kandidat om man väljer att göra en personvalskampanj.

Vilka farhågor ser distriktsstyrelsen med detta förslag?

Till att börja med måste medlemmarna kunna ta till sig förslaget. Distriktsstyrelsen ser inget egenvärde i att lägga fram ett förslag som inte medlemmarna tycker är intressant.

Sen finns en mindre risk med att skjuta på landstingsvalkretsarnas övriga kandidater längre ner på listan, det kan ge dessa kandidater en minskad vilja att arbeta i valet (förhoppningen är däremot att alla ska förstå vikten av att alla deltar). Partiet kommer före personen. Tittar man närmare på riksdagsvalet så kommer alla riksdagslistor i landet vara extremt beroende på hur pass bra Annie är och den rikspolitik som partiet skickar ut från RO, om opinionen håller i sig och siffrorna stämmer med verkligheten så innebär det att distriktet får fler mandat än vad som finns i partiet idag.

Scenario:

Varje landstingsvalkrets tar 2 mandat, en person från annan krets får fler mandat än 1 namnet utan att gå över kryssningsspärren. Dvs X står som nr ett på Nordost, får 250 kryss i nordost (ca 3 %), hon står som nummer 2 i ost och får 300 kryss (ca 3 %). Vad blir utkomsten?

Om ingen klarar spärren på 5% av avgivna röster i valkretsens så blir resultatet att den hos valmyndigheten registrerade listan gäller. X tar då mandatet där hon står som nummer 1.

En landstingsvalkrets har ett antal kommuner av totalen som vill ha en egen lista. Vad blir konsekvenserna stadgeenligt och enligt valmyndigheten. Vem har rätten?

Stadgeenligt är det distriktsstämman som sätter regler för nomineringen. Om inga beslut fattas så är det normalläge att den gemensamma nomineringskommittén hanterat listan till landstinget. Vidare så är det distriktet, som väljer vem som till länsstyrelsen rapporterar in listan till länsstyrelsen. Länsstyrelsen kommer efter det att skicka ut accesser till att komma åt valdatabasen för listrapportering. Således är det distriktsstyrelsen som bestämmer vem eller vilka 2 som har rätt att rapportera listor. Listor som inte tas av distriktsstämman (om beslutet är att det är distriktsstämman som ska ta beslutet om listor) kommer inte handskas av distriktsstyrelsen och således inte kunna lämna in en lista i Centerpartiets namn.

Distriktet tar 4 mandat. 2 kretsar utan mandat.

Om så är fallet så kommer det matematiska utfallet att bli (under förutsättning att ingen som inte står 1:a klarar 5% spärren) att de som kommer från de två mandatlösa kretsarna att bli ersättare. Dessutom kommer det fyllas på med ytterligare 4 ersättare, 1 per valkrets där det faller ut mandat. Men alla valkretsar får en ordinarie eller en ersättare i landstingsfullmäktige.

4 kretsar tar 6 mandat. Nordost och ost fortsätter vara starka och tar två mandat vardera. Dagens kretsar som inte har mandat fortsätter att nolla.

Om 2 kretsar skulle ta två mandat skulle utfallet bli att alla 6-i topp kom in och därutöver skulle det komma in 3 ersättare per valkrets där det har fallit ut mandat. Nr två på listan är från en annan valkrets men det skulle innebära att hela distriktet skulle bli representerat i landstingsfullmäktige, däremot skulle alla ersättarplatser tillfalla valkretskandidaterna på plats 7-vidare på listorna. Observera, om någon av kandidaterna längre ner på listan skulle klara 5% och krysspärren. Då blir utfallet att i den valkretsen blir nr 1 och den som klarar spärren blir ordinarie och 1 av de 6-i-topp blir ersättare. På så vis fortsätter man att ha representation i alla landstingsvalkretsar.

Hur ser distriktsstyrelsen på att partiet tappar mandat på att flytta ner de lokala platserna 2, och vidare nedåt, till från plats 7?

Det finns olika sätt att se på saken. I landstingsvalet 2014 fick partiet 58 906 röster i alla landstingsvalkretsar. Det gav oss 4,35 % i länet inkluderat Stockholms stad. Totalt kryssades 11 804 ggr på våra listor. Dvs ca 20% av röstsedlarna innehöll en röst på någon på listan. Tittar vi på distriktet så fick partiet 34 452 röster, samt 6975 kryss på någon person. Vilket motsvarar ca 20 % av valsedlarna.

Tittar man på första namnet på de fyra listor som fick en person vald så varierar procenten som röstade på dessa med 2,5 – 5,15 %. På Ost listan kryssröstades en person in (dessutom enda listan där man kryssade sig in) och fick 5,34 % av rösterna på denna lista.

Tittar man istället på de personer som står på plats sex på alla fyra listor så är resultatet mellan 0,43 – 0,85%. Generaliserar man så kan man se att det är toppnamnen som har gjort de stora satsningarna och syns mest.

Detta syns ännu tydligare på de landstingsvalkretsar som står utanför landstingsfullmäktige idag. Där toppnamnen har 7,78 respektive 6,78 % av rösterna på sin respektive lista.

Generaliserar man listorna med ett helikopterseende så kan man säga att topp sex namnen på alla sex listor tillsammans har fått 4217 röster, dvs 12% av rösterna.

Frågan som distriktsstyrelsen inte kan svara på är om dessa röster kommit för att dessa personer står i topp eller för att de drivit en större eller mindre personvalskampanj. Alternativt att den lokala kretsen valt att ha en kretskampanj för en annan kandidat än nr 1 på sin lista.

Vi tror att det kommer bli viss minskning på de lokala rösterna till fördel för att rösta på kandidater som appellerar i sakfrågor. Samt i det fallet att om distriktet gör bra analyser, och "coachning" av kandidaterna, att rösterna kan bli fler.

Hur gör andra partier:

Tittar man på val.se så kan man se hur listorna varit tidigare val för andra partier. Man kan se att olika partier har valt olika sätt. Om vi utgår från de etablerade partierna så ser man att majoriteten av partierna har någon lokal förankring på listorna, dvs har lokala kandidater på listan om än i några fall längre ner på listan.

KD: Fast topp 6

S: 1 toppkandidat på alla listor

L: Fast topp 7 i staden, lokala listor i länet

MP: Fast topp 8 i staden, topp 6 i länet

M: lokala listor

SD: lokala listor

V: 3 listor, stad, norr och syd.

Även här kan man generalisera och säga att landstingets resultat avspeglar i stor grad hur resultatet blir på nationell nivå. Det är två partier som skiljer sig rejält från valet innan. SD samt M, båda skiljde sig rejält även på nationell nivå.

Hur vanligt är det att centerpartister kryssar in sig i landstinget, dvs kryssar sig förbi första namnet?

2014 var det en person som kryssade sig in i landstinget. 2010 lyckades ingen person rösta sig in i landstinget. 2006 var det inte heller någon som lyckades.

Hur påverkar Stockholm stads mandat?

Stadens mandat ska enbart ha inverkan på utjämningsmandaten.